
PRAVA OSOBA S INVALIDITETOM

OVA BROŠURA IZRAĐENA JE U SKLOPU PROJEKTA
"DRUŠTVENI CENTAR VALPOVO".
KORISNIK PROJEKTA JE UDRUGA KARAŠICKA REPUBLIKA.

KONTAKTI ZA VIŠE INFORMACIJA:

UDRUGA KARAŠICKA REPUBLIKA
ADRESA: RADNIČKA 14, 31551 BELIŠĆE
KONTAKT: KARASICKA.REPUBLIKA@GMAIL.COM

DRUŠTVENI CENTAR VALPOVO

ADRESA 1: MATIJE GUPCA 22, 31550 VALPOVO
ADRESA 2: DARKA SUTARIĆA 1D, 31550 VALPOVO

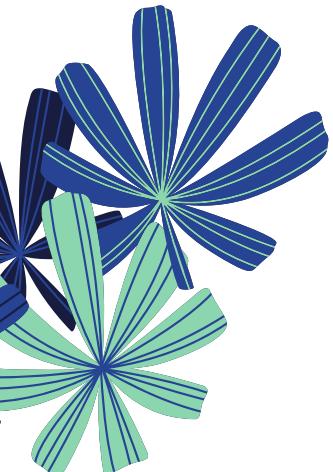
PARTNERI NA PROJEKTU:

DRUŠTVO NAŠA DJECA VALPOVO,
UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM „MI“ VALPOVO,
UDRUGA MLADIH „REVOLUCIJA“,
GRAD VALPOVO

Izrada ove brošure omogućena je zahvaljujući sredstvima Europskog socijalnog fonda. Projekt sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske. Sadržaj ove brošure isključiva je odgovornost udruge "Karašićka Republika". Stajališta izražena u ovoj brošuri isključiva su odgovornost udruge "Karašićka Republika" i ne odražavaju nužno stajalište Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske.

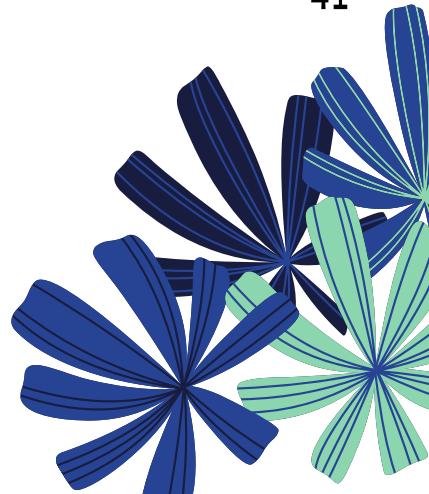
VIŠE INFORMACIJA O FONDOVIMA EU:

MINISTARSTVO REGIONALNOG RAZVOJA I FONDOVA EUOPSKE UNIJE
WWW.STRUKTURNIFONDOVI.HR

SADRŽAJ

UVOD	1
VRSTE TJELESNIH I MENTALNIH OŠTEĆENJA	2
KONVENCIJA O PRAVIMA OSOBA S INVALIDITETOM	3
U ZAJEDNICI UTEMELJENE REHABILITACIJE	5
PRAVA I USLUGE ZA OSOBE S INVALIDITETOM IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI	12
OSOBNA INVALIDNINA	13
DOPLATAK ZA POMOĆ I NJEGU	14
STATUS RODITELJA NJEGOVATELJA/NJEGOVATELJA	16
NAKNADE U VEZI S OBRAZOVANJEM	19
PSIHOSOCIJALNA PODRŠKA	21
RANA INTERVENCIJA	23
POMOĆ U KUCI	24
BORAVAK	26
SMJEŠTAJ	27
ORGANIZIRANO STANOVANJE	31
NAKNADA DO ZAPOSLENJA	32
NAKNADA ZA UGROŽENOG KUPCA ENERGENATA	33
USLUGA ASISTENCIJE	35
POMOC PRI UKLJUČIVANJU U PROGRAME ODGOJA I REDOVITOG OBRAZOVANJA	40
KORISNE INFORMACIJE	41

OSOBE S INVALIDITETOM UKLJUČUJU

one koji imaju dugotrajna tjelesna, mentalna, intelektualna ili osjetilna oštećenja, koja u međudjelovanju s različitim preprekama mogu sprečavati njihovo puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima.

(Konvencija o pravima osoba s invaliditetom)

VRSTE TJELESNIH I MENTALNIH OŠTEĆENJA:

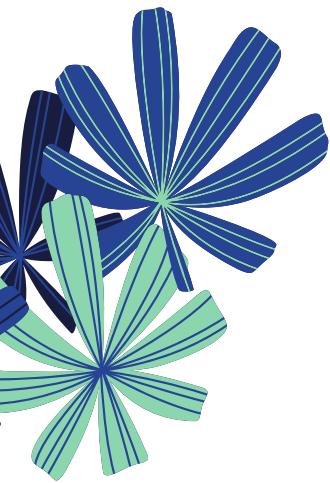
- 1. oštećenja vida,**
- 2. oštećenja sluha,**
- 3. oštećenja govorno-glasovne komunikacije,**
- 4. oštećenja lokomotornog sustava,**
- 5. oštećenja središnjega živčanog sustava,**
- 6. oštećenja perifernoga živčanog sustava,**
- 7. oštećenja drugih organa i organskih sustava
(dišni, cirkulacijski, probavni, endokrini, kože i
potkožnog tkiva i urogenitalni),**
- 8. mentalna retardacija,**
- 9. autizam,**
- 10. duševni poremećaji,**
- 11. više vrsta oštećenja.**

KONVENCIJA O PRAVIMA OSOBA S INVALIDITETOM

Konvencija o pravima osoba s invaliditetom je dokument o ljudskim pravima koji su Ujedinjeni narodi donijeli 2006. godine. Ova Konvencija je sporazum između različitih država o pravima osoba s invaliditetom.

Republika Hrvatska je Konvenciju potpisala 30. ožujka 2007. (kao treća zemlja na svijetu), a Hrvatski sabor ju je ratificirao 1. lipnja 2007. godine.

KONVENCIJA O PRAVIMA OSOBA S INVALIDITETOM

Članak 3. OPĆA NAČELA

Načela ove Konvencije su:

- (a) poštivanje urođenog dostojanstva, osobne autonomije uključujući slobodu osobnog izbora i neovisnost osoba,
- (b) nediskriminacija,
- (c) puno i učinkovito sudjelovanje i uključivanje u društvo,
- (d) poštivanje razlika i prihvaćanje osoba s invaliditetom kao dijela ljudske raznolikosti i čovječnosti,
- (e) jednakost mogućnosti,
- (f) pristupačnost,
- (g) jednakost između muškaraca i žena,
- (h) poštivanje razvojnih sposobnosti djece s teškoćama u razvoju i poštivanje prava djece s teškoćama u razvoju na očuvanje vlastitog identiteta.

U ZAJEDNICI UTEMELJENE REHABILITACIJE

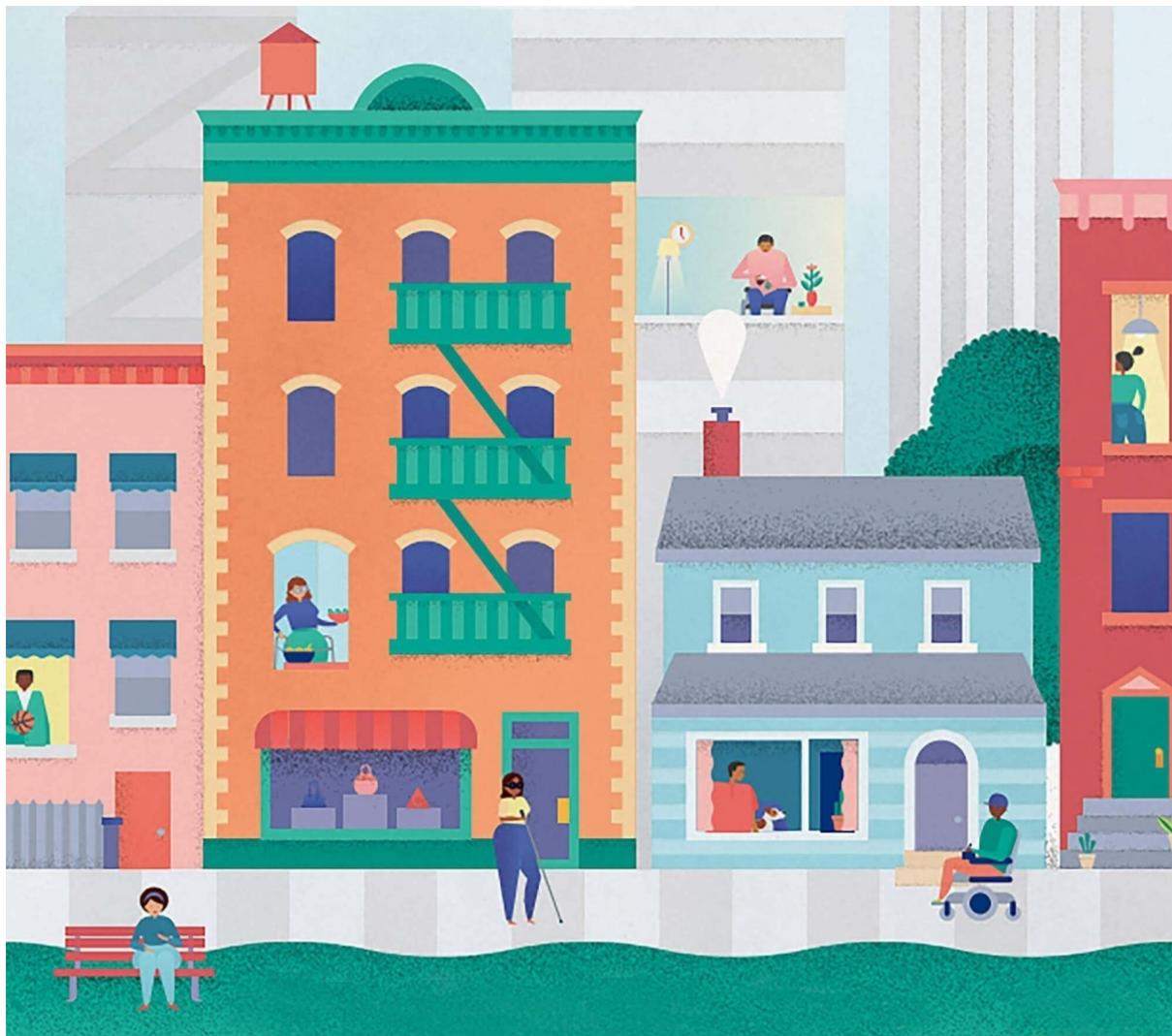

Suvremeni sustavi skrbi i podrške za osobe s intelektualnim i drugim teškoćama usmjereni su k deinsticijonalizaciji posebnog sustava skrbi i razvoju stručnih službi podrške u zajednici.

Deinsticijonalizacija je termin koji opisuje preseljenje osoba iz institucionalnih oblika skrbi u druge prirodne sredine, a predstavlja pokušaj da se na dosljedan i sistematičan način preokrenu štetne posljedice nametnutog načina življenja osoba izoliranih od društva, s ograničenim životnim mogućnostima.

Ona prije svega podrazumijeva reduciranje broja primljenih u institucije, razvoj alternativnih društvenih metoda podrške i reformu javnih ustanova, kako bi se poboljšala kvaliteta pružene skrbi.

U ZAJEDNICI UTEMELJENE REHABILITACIJE

Umjesto velikih, od lokalne zajednice dislociranih ustanova, osnivaju se regionalno, u lokalnim zajednicama različiti integrirani oblici smještaja, zapošljavanja i drugih oblika podrške. Strategijom u zajednici utemeljene rehabilitacije se unutar zajednice (lokalne sredine) razvijaju uvjeti za rehabilitaciju, ravnopravnost mogućnosti i socijalnu integraciju svih osoba s teškoćama u razvoju.

Obitelj

Prema Konvenciji o pravima osoba s invaliditetom (UN, 2006.), osobe s invaliditetom imaju pravo na sklapanje braka i osnivanje obitelji, na pristup informacijama, na slobodno i odgovorno odlučivanje o broju djece i o tome kada će ih imati. Također, imaju pravo na obrazovanje vezano uz planiranje obitelji. Djeca s teškoćama u razvoju imaju pravo na obiteljski život te na stavljanje interesa djeteta u središte pozornosti.

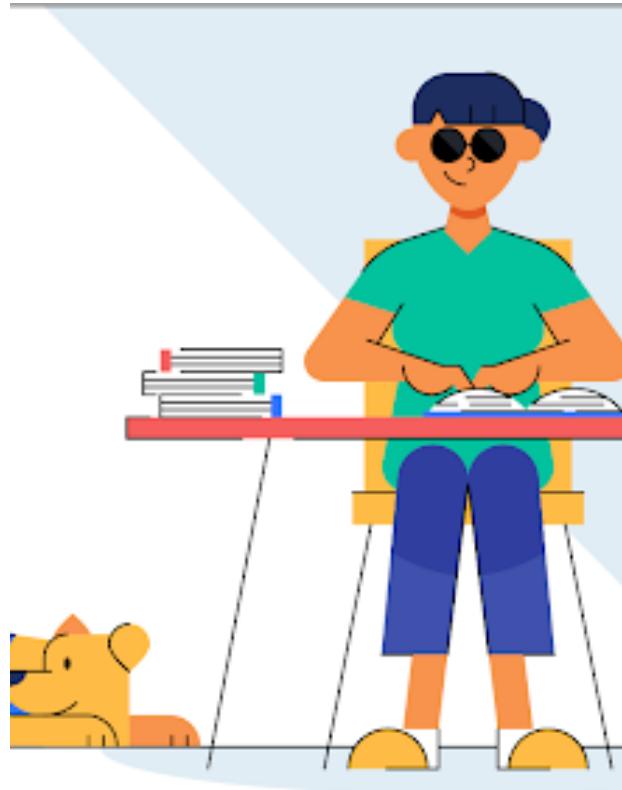
Život u zajednici

Osobe s invaliditetom imaju pravo na pristup širokom rasponu usluga koje im pružaju različite službe u njihovom domu ili ustanovama u zajednici. Osobe s invaliditetom imaju pravo na ravnopravni pristup uslugama, objektima i prostorima namijenjenima općoj populaciji. Osobe s invaliditetom imaju pravo odabrati svoje mjesto boravka, gdje i s kim će živjeti (UN, 2006.).

Odgoj i obrazovanje

Prema Konvenciji o pravima osoba s invaliditetom (UN, 2006.) države potpisnice obvezuju se da će osigurati sveobuhvatno obrazovanje na svim razinama, kao i cjeloživotno obrazovanje.

Aktivnosti koje države potpisnice provode trebaju biti usmjerene na razvoj osobnosti djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom, na razvoj njihovih talenata i kreativnosti te mentalnih i tjelesnih sposobnosti.

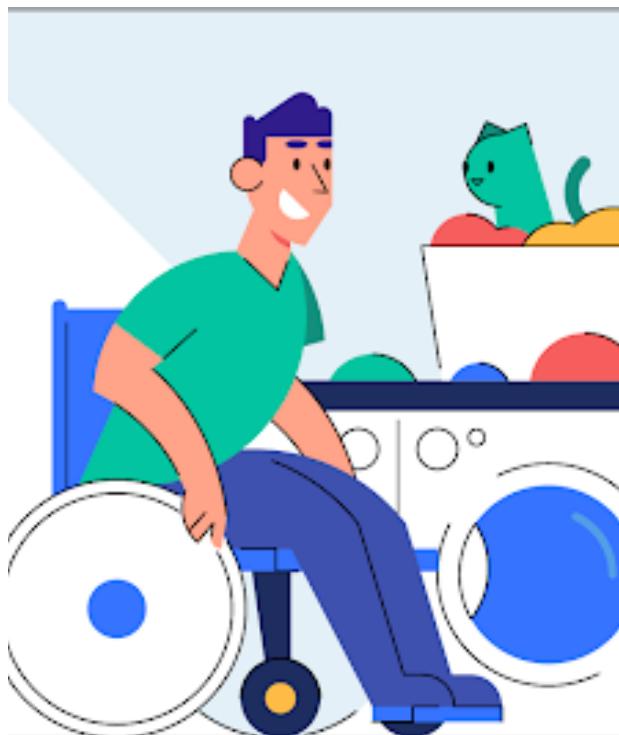
Zdravstvena zaštita

Konvencija o pravima osoba s invaliditetom osobitu pozornost pridaje položaju osoba s invaliditetom u sustavu zdravstva. Osobe s invaliditetom imaju pravo na uživanje najviših ostvarivih zdravstvenih standarda bez diskriminacije na osnovi invaliditeta. Nacionalne i niže razine upravljanja dužne su poduzeti odgovarajuće mјere za osiguravanje pristupa zdravstvenim uslugama i programima.

Socijalne usluge

Sustav socijalne skrbi najčešće je prva i jedina pomoć koja je na raspolaganju osobama s invaliditetom. Kako bi osoba ostvarila prava iz sustava socijalne skrbi potrebno je provesti postupak vještačenja prije nego korisnik ostvari određeno pravo ili određena prava. Tijekom postupka vještačenja utvrđuju se potrebe osobe te se procjenjuje stanje i funkcioniranje osobe u radnoj, životnoj i drugim sredinama.

Stanovanje i pristupačnost

Osoba s invaliditetom treba imati mogućnost odabratи svoje mjesto boravka, gdje i s kim će živjeti, na ravноправnoj osnovi s drugima. Treba imati pristup širokom rasponu usluga u vlastitom domu ili u ustanovama te treba imati ravноправan pristup uslugama, objektima i prostorima namijenjenima općoj populaciji (UN, 2006.).

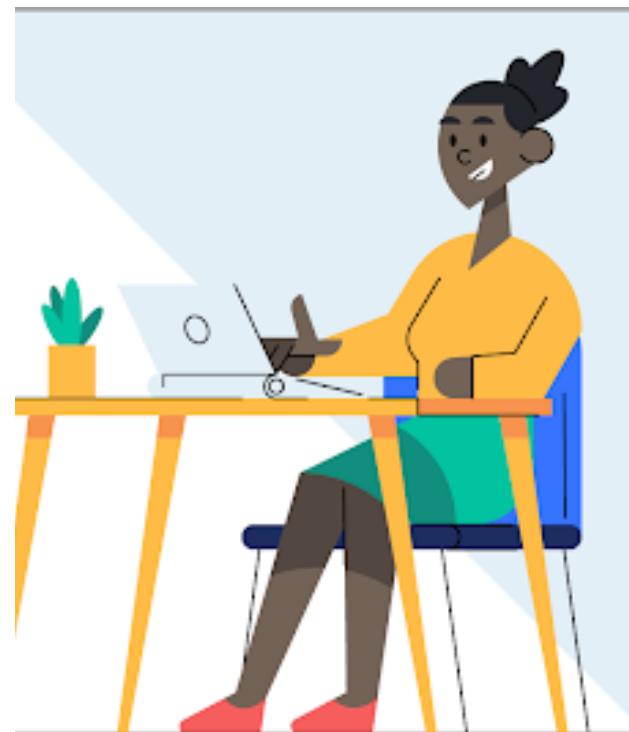

Profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje

Profesionalna rehabilitacija predstavlja preduvjet za povećanje zapošljivosti i socijalne uključenosti osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada, u zaštićenim uvjetima ili u nekom drugom modelu samozapošljavanja. Potrebno je pripremati osobe s invaliditetom na uključivanje na tržište rada, ali i poslodavce, te podizati svijest javnosti o potrebi zapošljavanja osoba s invaliditetom.

Ostvarivanje prava

Osobe s invaliditetom kroz različite sustave ostvaruju različita prava. Vrlo često osobe s invaliditetom nemaju informacije o pravima koja mogu ostvariti u različitim sustavima te im je potrebna podrška, informiranje i savjetovanje kako bi ostvarili prava i u skladu s time ostvarili svoj puni potencijal u lokalnoj zajednici.

Slobodno vrijeme i kultura

Sudjelovanje osoba s invaliditetom u kulturnim sadržajima pridonosi raznolikosti društva i afirmira njihove kreativne i umjetničke mogućnosti, ali i senzibilizira javnost. Važno je omogućiti osobama s invaliditetom pristup kulturno – umjetničkim sadržajima, ali i sportskim, rekreativnim i drugim sadržajima slobodnog vremena, kako bi bili dostupni kao i ostatku populacije.

PRAVA I USLUGE ZA OSOBE S INVALIDITETOM IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI

O priznavanju prava u sustavu socijalne skrbi rješenjem odlučuje nadležni centar za socijalnu skrb prema mjestu prebivališta. Uvjeti za njihovo ostvarivanje određeni su Zakonom o socijalnoj skrbi.

OSOBNA INVALIDNINA

Pravo na osobnu invalidninu se priznaje osobi s teškim invaliditetom ili drugim teškim trajnim promjenama u zdravstvenom stanju, u svrhu zadovoljavanja njezinih životnih potreba za uključivanje u svakodnevni život zajednice.

Pravo na osobnu invalidninu se ne priznaje:

- osobi koja osobnu invalidninu ostvaruje po drugoj osnovi
- osobi koja ima u vlasništvu drugi stan ili kuću, osim stana ili kuće koju koristi za stanovanje, a koji može otuđiti ili iznajmiti i time osigurati sredstva za uključivanje u zajednicu
- osobi koja ima u vlasništvu poslovni prostor koji ne koristi za obavljanje registrirane djelatnosti
- djetetu ili odrasloj osobi kojoj je priznata usluga smještaja ili organiziranog stanovanja sukladno odredbama Zakona o socijalnoj skrbi ili drugim propisima
- osobi kojoj je priznato pravo na doplatak za pomoć i njegu sukladno odredbama ovoga Zakona ili na temelju drugih propisa.

Potencijalni korisnik mora podnijeti zahtjev nadležnom centru za socijalnu skrb. Osobu se upućuje na vještačenje u Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. Pravo se ostvaruje temeljem rješenja nadležnog centra za socijalnu skrb prema prebivalištu korisnika. Pravo se priznaje s danom podnošenja zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

DOPLATAK ZA POMOĆ I NJEGU

Pravo na doplatak za pomoć i njegu priznaje se osobi koja ne može sama udovoljiti osnovnim životnim potrebama uslijed čega joj je prijeko potrebna pomoć i njega druge osobe u obavljanju osnovnih životnih potreba.

Pravo na doplatak za pomoć i njegu može se priznati u punom ili smanjenom iznosu, ovisno o tome postoji li prijeka potreba pomoći i njege druge osobe u punom ili smanjenom opsegu.

Iznos doplatka za pomoć i njegu određuje se u propisanom postotku od osnovice koju odlukom određuje Vlada Republike Hrvatske.

U postupku priznavanja prva na doplatak za pomoć i njegu potrebno je utvrditi činjenice vezane za zdravstveno stanje koje su propisane kao uvjet za priznavanje prava. Slijedom navedenog, centar za socijalnu skrb će, prije donošenja rješenja, zatražiti nalaz i mišljenje područne ustrojstvene jedinice Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

DOPLATAK ZA POMOĆ I NJEGU

Pravo na doplatak za pomoć i njegu se ne priznaje:

- osobi koja ima sklopljen ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju
- osobi koja ima u vlasništvu drugi stan ili kuću, osim stana ili kuće koju koristi za stanovanje, a koji može otuđiti ili iznajmiti i time osigurati sredstva za pomoć i njegu
- osobi koja ima u vlasništvu poslovni prostor koji ne koristi za obavljanje registrirane djelatnosti
- ako prosječni mjesecni prihod samca prelazi iznos od 1250 kuna (250 posto osnovice), odnosno ako prosječni mjesecni prihod članova kućanstva prelazi iznos od 1000 kuna (200 posto osnovice) u prethodna tri mjeseca prije mjeseca u kojem je podnesen zahtjev, odnosno pokrenut postupak po službenoj dužnosti
- osobi koja doplatak za pomoć i njegu može ostvariti po posebnom propisu
- osobi kojoj je priznato pravo na osobnu invalidninu po Zakonu o socijalnoj skrbi ili na temelju drugih propisa
- osobi kojoj je osiguran smještaj u ustanovi socijalne skrbi i kod drugih pružatelja socijalnih usluga, u zdravstvenoj ili u drugoj ustanovi, odnosno organizirano stanovanje sukladno odredbama ovoga Zakona ili drugim propisima
- djetetu čiji roditelj koristi roditeljni ili roditeljski dopust ili mirovanje radnog odnosa do treće godine života tog djeteta po posebnim propisima.

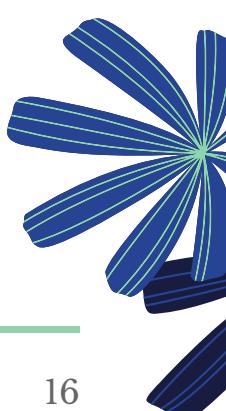

STATUS RODITELJA NJEGOVATELJA/NJEGOVATELJA

Pravo na status roditelja njegovatelja se priznaje:

1. jednom od roditelja djeteta s teškoćama u razvoju ili osobe s invaliditetom koje ispunjava jedan od uvjeta:

- potpuno je ovisno o pomoći i njezi druge osobe jer mu je zbog održavanja života potrebno pružanje specifične njege izvođenjem medicinsko-tehničkih zahvata za koju je prema preporuci liječnika roditelj sposobljen
 - u potpunosti je nepokretno i uz pomoć ortopedskih pomagala
 - ima više vrsta teških oštećenja (tjelesnih, mentalnih, intelektualnih ili osjetilnih), zbog kojih je potpuno ovisno o pomoći i njezi druge osobe pri zadovoljavanju osnovnih životnih potreba
2. oba roditelja ako u obitelji ima dvoje ili više djece s teškoćama u razvoju, odnosno osoba s invaliditetom koji ispunjavaju gore navedene uvjete
3. bračnom ili izvanbračnom drugu roditelja djeteta s teškoćama u razvoju ili roditelja osobe s invaliditetom s kojim živi u obiteljskoj zajednici, umjesto roditelja
4. ako u jednoroditeljskoj obitelji ima dvoje ili više djece s teškoćama u razvoju, odnosno osoba s invaliditetom, status roditelja njegovatelja može se priznati, osim roditelju, i jednom od članova obitelji s kojim živi u obiteljskoj zajednici.

STATUS RODITELJA NJEGOVATELJA/NJEGOVATELJA

Pravo na status njegovatelja se priznaje jednom od članova obitelji s kojim dijete s teškoćama u razvoju ili osoba s invaliditetom živi u obiteljskoj zajednici, u slučajevima kada su roditelji djeteta s teškoćama u razvoju umrli ili nijedan od roditelja ne živi s djetetom i o njemu se ne brine, ili živi s djetetom, ali nije u mogućnosti pružiti mu potrebnu njegu zbog svog psihofizičkog stanja.

Pravo na status njegovatelja priznaje se bračnom ili izvanbračnom drugu, formalnom ili neformalnom životnom partneru osobe s invaliditetom koja udovoljava uvjetima.

Pravo se ne priznaje:

- ako je djetetu s teškoćama u razvoju ili osobi s invaliditetom osigurana usluga smještaja, organiziranog stanovanja, poludnevног ili cjelodnevног boravka u skladu sa Zakonom o socijalnoj skrbi
- za vrijeme dok jedan roditelj koristi rodiljni, roditeljski ili posvojiteljski dopust za dijete, drugom roditelju ne može se priznati status roditelja njegovatelja za isto dijete.

Naknada za roditelja njegovatelja ili njegovatelja iznosi pet osnovica te on ima prava iz mirovinskoga osiguranja, zdravstvenog osiguranja i prava za vrijeme nezaposlenosti, kao zaposlena osoba prema posebnim propisima.

STATUS RODITELJA NJEGOVATELJA/NJEGOVATELJA

Ostvarivanje prava

Potencijalni korisnik mora podnijeti zahtjev nadležnom centru za socijalnu skrb. Osobu se upućuje na vještačenje u Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. Pravo se ostvaruje temeljem rješenja nadležnog centra za socijalnu skrb prema prebivalištu korisnika. Pravo se priznaje danom izvršnosti rješenja.

Prestanak prava

Pravo prestaje:

- na zahtjev roditelja njegovatelja ili njegovatelja
- ako roditelj njegovatelj ili njegovatelj nije u mogućnosti pružati potrebnu njegu zbog svojeg psihofizičkoga stanja
- ako roditelj njegovatelj ili njegovatelj zbog neopravdanih razloga ne obavlja poslove njegovatelja
- ako se roditelj njegovatelj ili njegovatelj nalazi u pritvoru, odnosno istražnom zatvoru ili na izdržavanju kazne zatvora u trajanju duljem od dva mjeseca
- kada roditelj njegovatelj ili njegovatelj navrši 65 godinu života, osim u slučaju ako se pružanje pomoći i njege ne može osigurati putem članova obitelji s kojim živi u obiteljskoj zajednici
- smrću djeteta s teškoćama u razvoju ili osobe s invaliditetom, roditelja njegovatelja ili njegovatelja.

NAKNADE U VEZI S OBRAZOVANJEM

Osobe s invaliditetom i djeca s teškoćama u razvoju koji pohađaju nastavu radi stjecanja srednjoškolskog obrazovanja po posebnom programu izvan mjesta svoga prebivališta imaju pravo na naknadu troškova prijevoza.

Pravo na naknadu troškova prijevoza zbog školovanja može se priznati, ako nema osiguran prijevoz po nekoj drugoj osnovi:

- osobi s invaliditetom i djetetu s teškoćama u razvoju koji pohađaju nastavu radi stjecanja srednjoškolskog obrazovanja po posebnom programu izvan mjesta svoga prebivališta ili sposobljavanja za samozbrinjavanje, a ne postoji potreba da mu se prizna pravo na uslugu smještaja ili organiziranog stanovanja
- učeniku smještenom u udomiteljskoj obitelji ili obiteljskom domu koje pohađa nastavu izvan mjesta prebivališta radi stjecanja srednjoškolskog obrazovanja.

NAKNADA U VEZI S OBRAZOVANJEM

Naknada za troškove smještaja u učeničkom domu

Učeniku, polazniku srednje škole slabijeg imovnog stanja, koji nije član kućanstva koje je korisnik prava na zajamčenu minimalnu naknadu, priznaje se pravo na naknadu za troškove smještaja u učeničkom domu ako je:

- dijete samohranog roditelja, ako prosječni mjesecni prihod u prethodna tri mjeseca prije mjeseca u kojem je pokrenut postupak po članu obitelji ne prelazi iznos od 1 000,00 kn
- pod skrbništvom, a vlastiti prihod u prethodna tri mjeseca prije mjeseca u kojem je pokrenut postupak ne prelazi iznos od 1 250,00 kuna
- smješten u udomiteljskoj obitelji, a pohađa školu izvan mjesta prebivališta udomitelja jer mu se školovanje ne može osigurati u mjestu prebivališta udomitelja.

Naknada za redovito studiranje

Korisniku prava na uslugu smještaja, odnosno organiziranog stanovanja priznaje se pravo na naknadu za redovito studiranje na sveučilišnom ili stručnom studiju u visini od 2 000,00 kuna mjesечно.

PSIHOSOCIJALNA PODRŠKA

Psihosocijalna podrška je socijalna usluga koja podrazumijeva rehabilitaciju koja potiče razvoj kognitivnih, funkcionalnih, komunikacijskih ili socijalnih vještina korisnika, a može se pružati individualno i u grupi.

Usluga se priznaje djetetu s teškoćama u razvoju, odrasloj osobi s invaliditetom, ovisniku, žrtvi obiteljskog nasilja te svim drugim osobama u potrebi, prema procjeni stručnog tima nadležnog centra za socijalnu skrb.

Uslugu mogu pružati domovi socijalne skrbi, centri za pružanje usluga u zajednici, udruge, vjerske zajednice, druge pravne osobe te obrtnici koji pružaju socijalne usluge.

Podrška se pruža u obitelji korisnika odnosno u domiteljskoj obitelji ili kod pružatelja usluga (domovi socijalne skrbi, centri za pružanje usluga u zajednici, udruge, vjerske zajednice, druge pravne osobe te obrtnici koji pružaju socijalne usluge).

PSIHOSOCIJALNA PODRŠKA

Psihosocijalna podrška traje:

- u obitelji korisnika ili udomiteljskoj obitelji do pet sati tjedno
- kod pružatelja usluga do 12 sati tjedno, od čega najviše šest sati individualno, a ostalo u grupi
- djetetu s teškoćama u razvoju, odnosno odrasloj osobi s invaliditetom iz jednoroditeljske obitelji čijem je roditelju priznato pravo na status roditelja njegovatelja usluga se može priznati u obitelji korisnika do pet sati tjedno, a kod pružatelja usluga do 18 sati tjedno, od čega najviše šest sati individualno, a ostalo u grupi.

Ostvarivanje prava

Centar za socijalnu skrb priznaje pravo na uslugu na temelju prethodno pribavljenog mišljenja pružatelja usluga o vrsti, trajanju i učestalosti usluge.

RANA INTERVENCIJA

Rana intervencija je socijalna usluga koja obuhvaća stručnu poticajnu pomoć djeci i stručnu i savjetodavnu pomoć njihovim roditeljima, uključujući i druge članove obitelji te udomitelja za djecu, kod nekog utvrđenog razvojnog rizika ili razvojne teškoće djeteta.

Usluga rane intervencije se pruža djetetu kod kojeg je u ranoj dobi utvrđeno odstupanje u razvoju, razvojni rizik ili razvojne poteškoće, u pravilu do navršene treće godine života, a najduže do navršene sedme godine života djeteta i njegovim roditeljima, odnosno udomiteljima radi uključivanja djeteta u širu socijalnu mrežu, ako se takva usluga ne osigurava u okviru zdravstvene djelatnosti.

Uslugu rane intervencije pružaju domovi socijalne skrbi, centri za pružanje usluga u zajednici, udruge, vjerske zajednice, druge pravne osobe te obrtnici koji pružaju socijalne usluge. Usluga se pruža u obitelji korisnika, odnosno u udomiteljskoj obitelji te kod pružatelja usluga. Usluga se pruža u trajanju do pet sati tjedno.

Ostvarivanje prava

Nakon prethodno pribavljenog mišljenja liječnika specijalista neonatologa ili pedijatra, a iznimno liječnika druge odgovarajuće specijalizacije, centar za socijalnu skrb traži ocjenu pružatelja usluge o trajanju i učestalosti pružanja usluge te rješenjem priznaje pravo na pružanje usluge.

Korisnik kojemu se pruža rana intervencija ne može istodobno koristiti usluge psihosocijalne podrške.

POMOĆ U KUĆI

Pomoć u kući obuhvaća:

- organiziranje prehrane (nabava i dostava gotovih obroka u kuću)
- obavljanje kućnih poslova (dostava živežnih namirnica, pomoć u pripremanju obroka, pranje posuđa, pospremanje stana, donošenje vode, ogrjeva i slično, organiziranje pranja i glačanja rublja, nabava lijekova i drugih potrepština i dr.)
- održavanje osobne higijene (pomoć u oblačenju i svlačenju, u kupanju i obavljanju drugih higijenskih potreba)
- zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba.

Pružatelji usluge pomoć u kući

Uslugu pomoć u kući mogu pružati centri za pomoć u kući, domovi socijalne skrbi, centri za pružanje usluga u zajednici, udruge, vjerske zajednice, druge pravne osobe i obrtnici koji pružaju socijalne usluge te fizičke osobe koje usluge pomoći u kući obavljaju kao profesionalnu djelatnost.

Ostvarivanje prava

Postupak provode Centri za socijalnu skrb nadležni prema prebivalištu korisnika.

POMOĆ U KUĆI

Uvjeti za priznavanje prava na pomoć u kući su da:

- osoba nema mogućnosti da joj pomoć osiguraju roditelj, bračni drug i djeca
- osoba nema sklopljen ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju
- na području prebivališta osobe moguće je osigurati takvu pomoć pod uvjetima i na način propisan Zakonom o socijalnoj skrbi
- osoba nije otuđila nekretnine ili pokretnine veće vrijednosti u posljednjih godinu dana od dana podnošenja zahtjeva za priznavanje prava na socijalnu uslugu ili dana pokretanja postupka po službenoj dužnosti
- prihod samca ili prihod po članu kućanstva ne prelazi iznos od 1500 kuna (300 posto osnovice).

Ako prihod samca ili prihod po članu kućanstva prelazi iznos od 1500 kuna (300 posto osnovice), a nije veći od 2000 kuna (400 posto osnovice), korisniku koji ispunjava gore navedene uvjete priznaje se pravo na 50 posto cijene troškova usluge pomoći u kući.

BORAVAK

Boravak je socijalna usluga koja obuhvaća cijelodnevni i poludnevni boravak:

- cijelodnevni boravak može trajati od 6 do 10 sati dnevno
- poludnevni boravak može trajati od 4 do 6 sati dnevno.

Uslugom boravka se osigurava zadovoljavanje životnih potreba korisnika pružanjem usluga prehrane, održavanja osobne higijene, brige o zdravlju, čuvanja, odgoja, njegе, radnih aktivnosti, psihosocijalne rehabilitacije, organiziranja slobodnog vremena, organiziranog prijevoza, ovisno o utvrđenim potrebama i izboru korisnika.

Boravak se može priznati jedan dan u tjednu, više dana u tjednu ili tijekom svih radnih dana u tjednu.

Pružatelji usluge

Uslugu boravka pružaju domovi socijalne skrbi, centri za pružanje usluga u zajednici, udruge, vjerske zajednice, druge pravne osobe te obrtnici koji pružaju socijalne usluge te fizičke osobe koje usluge pomoći u kući obavljaju kao profesionalnu djelatnost.

Ostvarivanje prava

Potencijalni korisnik mora podnijeti zahtjev nadležnom centru za socijalnu skrb. Pravo se ostvaruje temeljem rješenja nadležnog centra za socijalnu skrb prema prebivalištu korisnika.

SMJEŠTAJ

Smještaj je socijalna usluga koja može obuhvatiti uslugu stanovanja, prehrane, njege, brige o zdravlju, socijalnog rada, psihosocijalne rehabilitacije, fizikalne terapije, radne terapije, radnih aktivnosti, aktivnog provođenja vremena, odgoja i obrazovanja, ovisno o utvrđenim potrebama i izboru korisnika.

Smještaj može obuhvatiti i pripremu korisnika za povratak u vlastitu obitelj, udomiteljsku obitelj ili za samostalan život te pripremu djeteta za posvojenje ili smještaj u udomiteljsku obitelj.

Smještaj se može priznati kao privremeni ili dugotrajni, tijekom svih dana u tjednu ili tijekom pet radnih dana.

Pružatelji usluge smještaja

Uslugu smještaja mogu pružati domovi socijalne skrbi, centri za pružanje usluga u zajednici, udruge, vjerske zajednice, druge pravne osobe i obrtnici koji pružaju socijalne usluge, te fizičke osobe koje usluge pomoći u kući obavljaju kao profesionalnu djelatnost.

Privremeni smještaj u kriznim situacijama i privremeni smještaj radi provođenja kraćih rehabilitacijskih programa ne mogu se pružati u obiteljskom domu.

Ostvarivanje prava

Potencijalni korisnik mora podnijeti zahtjev nadležnom centru za socijalnu skrb. Pravo se ostvaruje temeljem rješenja nadležnog centra za socijalnu skrb prema prebivalištu korisnika.

SMJEŠTAJ

Privremeni smještaj u kriznim situacijama se priznaje djetetu koje se zatekne bez nadzora roditelja ili u skitnji, odrasloj osobi koja se zatekne izvan mjesta prebivališta ili boravišta, odnosno nema prebivališta ili boravišta i nije u stanju brinuti se o sebi, beskućniku, trudnici ili roditelju s djetetom do godine dana života djeteta, djeci i odraslim osobama - žrtvama obiteljskog nasilja i žrtvama trgovanja ljudima, odraslim osobama kojima je ugrožen život, zdravlje i sigurnost uslijed bolesti, nemoći, ovisnosti ili socijalne isključenosti.

Privremeni smještaj radi provođenja kraćih rehabilitacijskih programa se priznaje djetetu s teškoćama u razvoju i odrasloj osobi s invaliditetom, djetetu i mlađoj punoljetnoj osobi s problemima u ponašanju i osobi ovisnoj o alkoholu, drogi, kockanju i drugim oblicima ovisnosti, radi provođenja kraćih rehabilitacijskih programa koji obuhvaćaju usluge psihosocijalne rehabilitacije s ciljem usvajanja i razvoja socijalnih vještina.

SMJEŠTAJ

Privremeni smještaj može se priznati i:

- djetetu i odrasloj osobi radi korištenja odmora njegovog roditelja njegovatelja, odnosno njegovatelja, u ukupnom trajanju od najviše 30 dana tijekom jedne kalendarske godine ili zbog privremene nesposobnosti za pružanje njege zbog bolesti roditelja njegovatelja odnosno njegovatelja dok traje potreba, a najdulje 60 dana tijekom jedne kalendarske godine
- djetetu i odrasloj osobi s invaliditetom u udomiteljsku obitelj tijekom blagdana ili školskih praznika, a koja je smještena u dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluga u zajednici, udruzi, vjerskoj zajednici, kod druge pravne osobe te obrtnika koji pružaju socijalne usluge radi stjecanja iskustva obiteljskog okruženja
- djetetu i odrasloj osobi s invaliditetom radi postupne prilagodbe na dugotrajni smještaj izvan vlastite ili udomiteljske obitelji, a može trajati dok traje potreba, a najdulje šest mjeseci
- djetetu i odrasloj osobi radi pripreme na izvaninstitucijsku skrb, a može trajati dok traje potreba, a najdulje šest mjeseci
- djetetu s teškocama u razvoju i odrasloj osobi s invaliditetom najdulje do 21. godine života radi školovanja po posebnom programu izvan mjesta prebivališta, ako se školovanje ne može osigurati u mjestu prebivališta, a može trajati dok traje potreba za redovitim školovanjem.

SMJEŠTAJ

Dugotrajni smještaj se priznaje korisniku kojem je tijekom duljeg razdoblja potrebno osigurati intenzivnu skrb i zadovoljavanje drugih životnih potreba:

- djetetu bez roditelja, djetetu koje roditelji zanemaruju ili zlorabe svoje roditeljske dužnosti priznaje se dugotrajni smještaj u udomiteljskoj obitelji, obiteljskom domu ili organiziranom stanovanju
- osobi s invaliditetom, tjelesnim, mentalnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjem, sukladno dobi, vrsti i stupnju oštećenja kada nije moguće osigurati skrb u obitelji pružanjem odgovarajućih izvaninstitucijskih oblika skrbi
- funkcionalno ovisnoj starijoj osobi i teško bolesnoj osobi kojoj je zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju prijeko potrebna stalna pomoć i njega druge osobe
- osobi nesposobnoj za rad koja se nalazi u posebno teškim životnim prilikama koje se ne mogu otkloniti primjenom drugih prava iz socijalne skrbi ili na drugi način.

Dugotrajni smještaj neće se priznati osobi koja ima sklopljen ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju, kojoj pomoć i njegu mogu pružiti članovi obitelji ili se pomoć i njega može osigurati na drugi način.

ORGANIZIRANO STANOVANJE

Organizirano stanovanje je socijalna usluga kojom se jednoj ili više osoba tijekom 24 sata dnevno uz organiziranu stalnu ili povremenu pomoć stručne ili druge osobe, u stanu ili izvan stana, osiguravaju osnovne životne potrebe te socijalne, radne, kulturne, obrazovne, rekreativske i druge potrebe.

Ostvarivanje prava

Pravo na organizirano stanovanje se ostvaruje temeljem rješenja nadležnog centra za socijalnu skrb prema prebivalištu korisnika.

Naknada za osobne potrebe korisnika smještaja

Naknada za osobne potrebe priznaje se korisniku smještaja ili organiziranog stanovanja u mjesečnom iznosu od 100 kuna (20 posto iznosa) ako vlastitim prihodom ne može osigurati zadovoljavanje osobnih potreba na smještaju ili organiziranom stanovanju.

Zahtjev za priznavanje prava se podnosi Centru za socijalnu skrb prema mjestu prebivališta.

NAKNADA DO ZAPOSLENJA

Pravo na naknadu do zaposlenja se priznaje djetetu s teškoćama u razvoju, odnosno osobi s invaliditetom kojoj je tjelesno, mentalno, intelektualno ili osjetilno oštecenje utvrđeno sukladno Pravilniku o sastavu i načinu rada tijela vještačenja u postupku ostvarivanja prava iz socijalne skrbi i drugih prava po posebnim propisima, nakon završetka osnovnoškolskog, srednjoškolskog ili visokoškolskog obrazovanja, a najranije s navršenih 15 godina života, ako naknadu za vrijeme nezaposlenosti ne ostvaruje prema drugim propisima, a osoba je evidentirana kao nezaposlena osoba pri nadležnoj službi za zapošljavanje ili ima utvrđenu privremenu nezapošljivost od strane od strane centra za profesionalnu rehabilitaciju.

Pravo ne može ostvariti osoba kojoj je utvrđena potpuna radna nesposobnost temeljem Zakona o socijalnoj skrbi i provedbenih propisa.

Korisnik naknade do zaposlenja ne može istodobno ostvariti doplatak za pomoć i njegu na temelju Zakona o socijalnoj skrbi.

Pravo se ukida danom zaposlenja korisnika, a pravo se može ponovo priznati ako zaposlenje prestane neovisno o volji korisnika i ako ne ostvaruje naknadu za vrijeme nezaposlenosti prema drugim propisima.

NAKNADA ZA UGROŽENOG KUPCA ENERGENATA

Status ugroženog kupca, odnosno pravo na sufinanciranje troškova električne energije može ostvariti:

- korisnik zajamčene minimalne naknade
- korisnik osobne invalidnine.

Korisniku prava na osobnu invalidninu koji je istovremeno i korisnik prava na zajamčenu minimalnu naknadu ili prava na pomoć za uzdržavanje može biti priznato pravo na naknadu za ugroženog kupca energenata samo po jednoj osnovi.

Ako u kućanstvu koje je korisnik prava na zajamčenu minimalnu naknadu živi i član kućanstva koji je korisnik prava na osobnu invalidninu, kućanstvo može ostvariti pravo na naknadu za ugroženog kupca energenata samo po jednoj osnovi.

Centar za socijalnu skrb donosi rješenje o priznanju prava na naknadu za ugroženog kupca energenata.

Na temelju rješenja koje donosi nadležni centar za socijalnu skrb, korisnik prava na naknadu za ugroženog kupca energenata ima pravo na subvencioniranje troškova električne energije u mjesecu u kojem je priznato pravo te svaki sljedeći mjesec, sve dok mu nadležni centar za socijalnu skrb rješenjem ne utvrdi prestanak prava na naknadu za ugroženog kupca energenata.

NAKNADA ZA UGROŽENOG KUPCA ENERGENATA

Status ugroženog kupca, odnosno pravo na sufinanciranje troškova električne energije može ostvariti:

- korisnik zajamčene minimalne naknade
- korisnik osobne invalidnine.

Korisniku prava na osobnu invalidninu koji je istovremeno i korisnik prava na zajamčenu minimalnu naknadu ili prava na pomoć za uzdržavanje može biti priznato pravo na naknadu za ugroženog kupca energenata samo po jednoj osnovi.

Ako u kućanstvu koje je korisnik prava na zajamčenu minimalnu naknadu živi i član kućanstva koji je korisnik prava na osobnu invalidninu, kućanstvo može ostvariti pravo na naknadu za ugroženog kupca energenata samo po jednoj osnovi.

Centar za socijalnu skrb donosi rješenje o priznanju prava na naknadu za ugroženog kupca energenata.

Na temelju rješenja koje donosi nadležni centar za socijalnu skrb, korisnik prava na naknadu za ugroženog kupca energenata ima pravo na subvencioniranje troškova električne energije u mjesecu u kojem je priznato pravo te svaki sljedeći mjesec, sve dok mu nadležni centar za socijalnu skrb rješenjem ne utvrdi prestanak prava na naknadu za ugroženog kupca energenata.

USLUGA ASISTENCIJE

Usluge asistencije za osobe s invaliditetom obuhvaćaju uslugu osobne asistencije, uslugu tumača/prevoditelja hrvatskog znakovnog jezika i uslugu videćeg pratitelja slijepim osobama

Usluga osobne asistencije obuhvaća:

- osobnu brigu (higijena - pranje zubi, umivanje, tuširanje, kupanje, pranje kose, češljanje, rezanje noktiju itd; pomoć pri ustajanju iz kreveta i odlasku u krevet; odjevanje i svlačenje; pomoć pri obavljanju fizioloških potreba; pomoć pri hranjenju i piću; pripremanje obroka; davanje lijekova i slično)
- pomoć pri sitnim kućanskim poslovima (pospremanje stola, papira, knjiga, časopisa, dodavanje pomagala, pri listanju knjige, pisanju, održavanju prostorije i slično)
- obavljanje kupovine
- pomoć pri fizičkim potrebama (transfer krevet – kolica, pomoć pri kretanju, pomoć pri telefoniranju)
- obavljanje administrativnih poslova – odlazak liječniku (uputnice, doznake, recepti), odlazak u banku, poštu, dostava i podizanje razne dokumentacije
- pomoć pri uspostavljanju i olakšavanju komunikacije
- pratnju i pomoć u različitim socijalnim aktivnostima.

USLUGA ASISTENCIJE

Usluge asistencije osobama s invaliditetom ostvaruju se u suradnji s udrugama osoba s invaliditetom i udrugama koje djeluju u korist osoba s invaliditetom.

Usluge asistencije za osobe s invaliditetom obuhvaćaju uslugu osobne asistencije, uslugu tumača/prevoditelja hrvatskog znakovnog jezika i uslugu videočeg pratitelja slijepim osobama

USLUGA ASISTENCIJE

Usluga osobne asistencije obuhvaća:

- osobnu brigu (higijena - pranje zubi, umivanje, tuširanje, kupanje, pranje kose, češljanje, rezanje noktiju itd; pomoć pri ustajanju iz kreveta i odlasku u krevet; odjevanje i svlačenje; pomoć pri obavljanju fizioloških potreba; pomoć pri hranjenju i piću; pripremanje obroka; davanje lijekova i slično)
- pomoć pri sitnim kućanskim poslovima (pospremanje stola, papira, knjiga, časopisa, dodavanje pomagala, pri listanju knjige, pisanju, održavanju prostorije i slično)
- obavljanje kupovine
- pomoć pri fizičkim potrebama (transfer krevet – kolica, pomoć pri kretanju, pomoć pri telefoniranju)
- obavljanje administrativnih poslova – odlazak liječniku (uputnice, doznake, recepti), odlazak u banku, poštu, dostava i podizanje razne dokumentacije
- pomoć pri uspostavljanju i olakšavanju komunikacije
- pratnju i pomoć u različitim socijalnim aktivnostima.

USLUGA ASISTENCIJE

Usluga tumača/prevoditelja hrvatskog znakovnog jezika

Korisnici usluge su gluhe i gluhoslijepe osobe kojima se navedenom uslugom omogućava pravo na informiranje na hrvatskom znakovnom jeziku radi njihovog ravnopravnog uključivanja u životnu i radnu okolinu.

Osobama se osigurava kontinuirano pružanje usluge tumača / prevoditelja i intervenora (za gluhoslijepe osobe) u svakodnevnim životnim situacijama (odlazak liječniku, sudski postupci, postupci pred tijelima državne uprave, tijelima javne vlasti, edukacije...) u kojima im je potrebna pomoć u prevladavanju komunikacijskih barijera.

USLUGA ASISTENCIJE

Usluga videćeg pratitelja slijepim osobama koje su nesamostalne u kretanju

Korisnici usluge videćeg pratitelja su slijepe osobe koje su nesamostalne u kretanju (nisu u stanju samostalno se kretati niti uz korištenje bijelog štapa odnosno psa vodiča).

Usluge koje slijepim osobama nesamostalnim u kretanju pruža videći pratitelj su:

- pratnja i pomoć u različitim socijalnim aktivnostima (odlazak k liječniku, stomatologu, u ljekarnu, trgovinu, poštu, banku, Centar za socijalnu skrb, kulturno-zabavne institucije, općine, matičnog ureda itd.), ovisno o potrebi slijepe osobe
- obuka za obavljanje kućanskih poslova;
- pomoć pri obavljanju administrativnih poslova slijepim osobama koje žive same i nemaju obveznika uzdržavanja niti članova obitelji u bližoj okolini – čitanje (dokumenata, pošte, uputnica, doznaka, recepata, uputa za korištenje itd.) i pisanje po potrebi.

POMOĆ PRI UKLJUČIVANJU U PROGRAME ODGOJA I REDOVITOG OBRAZOVANJA (INTEGRACIJA)

Ova se usluga pruža odgajateljima, učiteljima i nastavnicima u predškolskim i školskim ustanovama radi uključivanja djeteta s teškoćama u razvoju ili mlađe punoljetne osobe s invaliditetom u programe redovitih predškolskih ili školskih ustanova (integracija).

Trajanje podrške predviđeno je do maksimalno pet sati tijedno.

Centar za socijalnu skrb priznaje uslugu nakon prethodno pribavljenog mišljenja predškolske ili školske ustanove i pružatelja usluge o trajanju i učestalosti pružanja usluge.

Uslugu pomoći pri uključivanju u programe odgoja i redovitog obrazovanja (integracija) pružaju:

- domovi socijalne skrbi
- centri za pružanje usluga u zajednici
- udruge
- vjerske zajednice
- druge pravne osobe
- obrtniči koji pružaju socijalne usluge djeci s teškoćama u razvoju i mlađim punoljetnim osobama s invaliditetom.

KORISNE INFORMACIJE

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i
socijalne politike
Ulica grada Vukovara 78
10 000 Zagreb

Adresar pružatelja socijalnih usluga nalazi se na stranicama Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike:
<https://mrosp.gov.hr/adresari/11829>

Pravobranitelj za osobe s invaliditetom
Savska cesta 41/3
10 000 Zagreb

Svi građani Republike Hrvatske mogu se obratiti Uredu pravobraniteljice za osobe s invaliditetom i podnijeti prijedlog za razmatranje pitanja od značaja za zaštitu prava i interesa osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju.

